

DOF-Travel

Turrapport

Ungarn

4-11 maj-2014.

Lille Hortobagy.

Lars Mogensen.

Forord.

Fugleuren til Ungarn gennem DOF-Travel blev afholdt i perioden fra den 4 maj og til den 11 maj 2014.

Vi ankom til Budapest lidt over middag efter 1½ times flyvetur fra København. Vi blev planmæssigt afhentet af vores minibus til aftalt tid og herfra kørt til vores faste destination Farm Lator.

I bussen kunne man vælge at hvile sig lidt eller få et kig på landskabet på vej til Farm Lator.

Vi fik ikke set det store, dog toplærker, som kan ses både i Budapest og langs flere af vejene langs ruten.

Kort over Ungarn, som viser beliggenheden af Farm Lator, som var vores base gennem hele ugen i Ungarn.

Vi boede på Farm Lator, the Hungarian Wildlife Centre. Det er et dejligt sted beliggende i den sydlige del af Bükk Bjergene og bliver drevet af Rob De Jung og hans kone.

Det var herfra vi havde vores faste base den næste uges tid.

Altså her vi overnattede, slappede af efter dagsturene, spiste vores morgenmad samt lavede frokostmadpakken til turene og her vi om aftenen fik vores 3 retters menu med lokal rødvin til. Vi fik ligeledes smagt på den lokale snaps.

Dagligt tog vi med minibussen ud på vores ture til de forskellige destinationer, såsom Tard-dalen, Hor-see, samt Bükk skovene i lokalområdet. Men også længere ture til Lille- og Store Hortobagy, samt Zemplén Hills var på programmet.

Desuden var der rig lejlighed til at tage et kig i havens omgivelser og den nærliggende landsby. I haven og dens omgivelser høres og ses hvidhalset fluesnapper, pirol, vendehals og mellemflagspætte stort set dagligt. Om aftenen blev lydene akkompagneret af syngende sydlig nattergal, løv-/klokkefrøer og til tider markfårekilling.

Vi havde lokale turguides med på alle vores ture, primært Rob De Jung og Kis Janos. Vi kørte som nævnt i minibus ud til stederne og gik herefter en del gode ture på de valgte lokaliteter.

Her et udsnit af de steder vi besøgte i løbet af ugen.

Bükk National Park ligger godt 100 km. nordøst for Budapest og blev oprettet den 28. december 1976 og dækker i dag ca. 43.200 ha.

Området har en varieret flora, et imponerende antal sommerfugle og indeholder et mangfoldigt fugleliv, med f.eks hvidrygget- og mellemflagspætte, gråspætte, østlig kejserørn, klippeværting som de mest markante arter. I øvrigt alle arter vi så på turen.

Zemplen Hills ligger nord for Bükk, og består af et bakket landskab i højder omkring 300 – 500 m over havet. Er kendt for mange rovfugle. Her så vi bl.a. flere lille skrigeørn, høgesangere og hvidrygget flagspætte på yngleplads.

Hortobagy National Park ligger ca. 150 km. fra Budapest og øst for floden Tisza. Denne nationalpark blev oprettet i 1973 og dækker i dag 80.000 ha. Området er dækket af talrige fiskedamme og store områder med græssteppe.

Forår og sommer er området kendt for sine mange storke, hejrer, skestorke og andefugle, først og fremmest hvidøjet and. Stortrappen er standfugl i Hortobagy, men er meget sky, men vi så da nogle stykker.

Og nu til dagbogen.

Søndag den 4. maj

Vi ankom tidsmæssigt til Budapest, hvor vores minibus kørte os videre til vores bestemmelsessted. Undervejs sås toplærker flere steder langs strækningen, ellers ikke noget af betydning.

Ved ankomst blev vi budt velkommen af vores værter og guide Rob De Jung, hvor efter vi blev behørigt indkvarteret. Ret hurtigt hørtes og sås et hvidhalset fluesnapperpar i den tilstødende have, hvor enkelte af turdeltagerne var blevet indkvarteret. Så et godt sted at opholde sig!

Området vi gik tur i, den første formiddag efter ankomsten, Latovvár-Örsùr.

Herfra så vi ligeledes den første østlige kejserørn over skoven i aftenlyset. En del arts diskussion om ørnen, men den var god nok! Og altid sundt at diskutere artskendetegn.

Husrødstjerten kunne høres synge om aftenen, ligesom den kunne resten af dagene omkring vores base.

Mandag den 5. maj

Tror primært, det var turlederen, som gik tidlige morgenture og det en times tid hver morgen langs landevejen i sydlig retning. Der var i hvert fald ofte ret stille om morgenen omkring Farm Lator, bortset fra de mange syngende fugle i området.

Denne første morgen hørte og så jeg bl.a. 6 sydlige nattergale, 3 piroler, 1 kejserørn, 1 flot syngende gulirisk, 6 turtelduer og mere til i løbet af en lille time, inden jeg begav mig tilbage til jer andre og morgenmaden ved 7.30 tiden.

Hermed en opfordring til en anden gang; Det kan klart anbefales at gå en tidlig morgentur omkring Farm Lator!

Efter morgenmaden og den obligatoriske madpakke til turen, var det planen at se lidt på det åbne område Latovvár-Örsùr, lidt sydøst for Farm Lator. Stedet er et åbent, bakket og kuperet område.

Her sås og hørtes flere gulirisker, samt en duehøg han, som var oppe at toppes med et par ravne. Undervejs flere syngende piroler, sydlige nattergale, skovsangere, samt en enkelt sortstrubet bynkefugl han.

Undervejs opad til plateauet sås et meget flot smaragd-firben.

På toppen fandt vi 2 meget flotte høgesangere, som sang på livet løs, med sangflugt og det hele. Herudover vagtel 2 sy, flere flotte rødryggede tornskader, sortstrubet bynkefugl, de første ankomne hvepsevåger.

Senere på dagen ankom vi til Bükkabrani, hvor det var hensigten af finde vendehals på yngleplads. Dette lykkedes til fulde! Vi hørte og så hvorledes en han ihærdigt forsøgte at tilkalde en huns opmærksomhed på det redehul, han havde fundet. Han fløj skrigende frem og tilbage mellem redehullet og hunnen, som befandt sig i nærheden. Senere på turen sås syrisk flagspætte, hvide storke, 6 sorte storke, 1 fin slangeørn og 1 hedehøg han.

Vi gav os god tid til studier af vende-hals ved redehul.

Tirsdag den 6. maj

Efter morgenmaden skulle vi med bussen til Lille Hortobagy, hvor hovedattraktionen var at finde ellekragerne og aftenfalkene. Var de ankommet og i givet fald hvor mange?

Vi var forventningsfulde. Men først skulle vi til Tizlabolna og de vidtstrakte græsstepper som findes her og lede efter slagfalk.

Der er opsat en del slagfalke-redekasser i Ungarn og med succes. I alt yngler der i disse år ca. 165 par, hvoraf alene de 65 par er i Hortobagy området.

Og vi fik dem at se. Ret hurtigt fandt vi de første 2 slagfalke nær en redekasse, opsat på en elmast. Vi så dem fint, om end vi kom lidt for tæt på, syntes flere af os.

Længere fremme sås de første ellekrager sørme sidde på nogle elledninger. De fløj en del rundt blandt hinanden. Vi så 7 ellekrager, som formentlig netop var ankommet til stedet. Flot syn. Derudover var der en flot syngende markpiber i området, som gav opvisning for alle.

Senere på dagen så vi rosenbrystet tornskade, enkelte syriske flagspætter, hærfugl og meget mere.

Om aftenen benyttede vi os af lidt aftenhygge, hvor vi alle hver især, fortalte om vores største (fugle)oplevelse i løbet af dagen. For turlederen var et ikke helt nemt at få styr på deltagerne, som oplevede en slags déjà-vu og gik lidt i barndom! Men flere blev alligevel lidt følelsesladede, når der blev fortalt om dagens bedste naturoplevelse! Tak for jeres beskrivelser.

Syrisk flagspætte langs med poppel-alle.

Om eftermiddagen besøgte vi et vådområde lige nord for Tiszabábolna. Et fantastisk område med masser af fugle. De fleste hejrearter ses, derudover syngende drosselrørsanger, sorte storke, hvidskæggede terner, hærfugl m.v.

Tillidsfuld skovsanger, Store Hortobagy.

Hvid stork yngler med op til 15 par i flere af byern

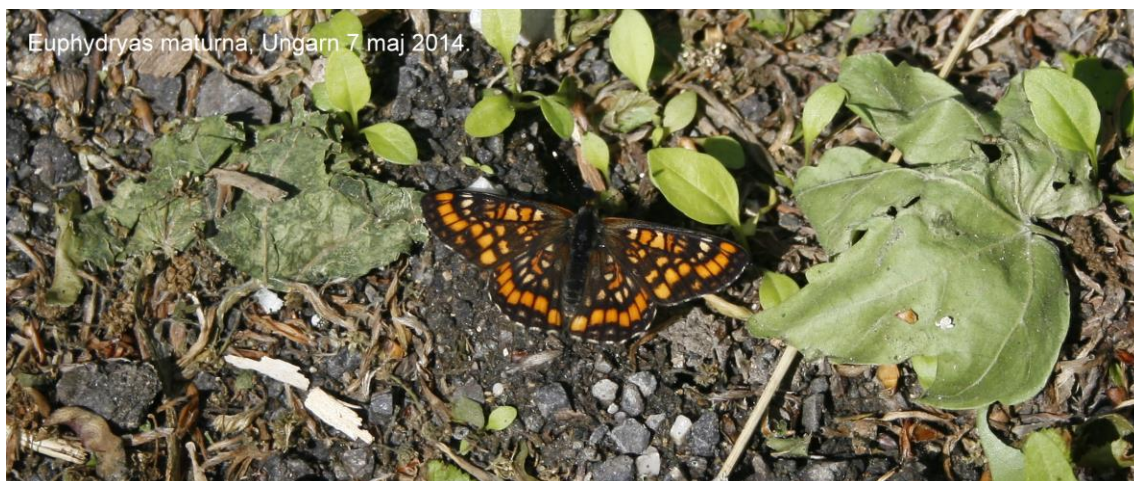
Onsdag den 7. maj

Her til morgen gik turen til skovene i den nordlige del af Bükk-området. Her skulle vi kikke efter spætter, især den hvidryggede var af interesse for os. Vi havde en lokal guide med os, som kendte alt til spætterne i området. Vi fik forevist et redehul af hvidrygget flagspætte, hvor de kom for at fodre ungerne i reden.

Vi måtte stå meget stille og vente og det var vi/l rigtig gode til! Efter en 20 min. venten kom en af forældrefuglene for at fodre ungerne i redehullet. Det foregik ganske forsigtigt og lydløst. Grundet vores tålmodighed fik vi alle spætten at se.

Men vi ville gerne se den igen! Så vi ventede en lille halv times tid mere i stilhed. Helt stille i skoven, var der dog ikke, i det der hele tiden kunne høres syngende hvidhalsede fluesnappere. En dejlig baggrundslid, alt imens vi ventede på, at den hvidryggede flagspætte skulle komme tilbage. Vi hørte mindst 25 sy. hvidhalsede fluesnappere på vores tur i skoven denne dag.

Vi så 8 spætterarter denne dag i Bükk-skovene. Ikke mindst på grund af vores guide, som kunne gjalde som en gråspætte og få svar fra selvsamme art.

Overalt ses mange sommerfugle og den afbildede art er en Askepletvinge. Arten har været i stor fremgang i Ungarn de seneste år og særligt dette forår, (2014) er der blevet set overraskende mange.

Senere tog vi videre til den nordlige del af Bükk skovene. Her opholdt vi os i et mere åbent landskab, på udkig efter lille skrigeørn. Stort set med det samme dukkede den første lille skrigeørn op og vi kunne suge alle dens kendetegn til sig. Senere dukkede så endnu en lille skrigeørn op. Fascinerende at se dem i deres yngleområde, et flot åbent kulturlandskab omkranset af skov og heftige bakkeformationer.

Torsdag den 8. maj

Så blev det tid til at besøge Store Hortobagy. Target- arterne var triel, stortræppe og aftenfalk. Vi ankom til triel-lokaliteten efter et par timers kørsel. Vi spejdede koncentreret efter et ynglepar af triel, som skulle være i nærheden af det område vi var i. Ingen triel. Guiden blev mere og mere forundret (-og frustreret!) og måtte til sidst ringe til en ven for yderligere oplysninger. Desværre meddelte han, at reden var plyndret et par dage forinden og at parret nok ikke var at finde. Så ingen triel denne gang!

Men til gengæld blev det til et flot kig på aftenfalkene. De var netop ankommet til deres koloni nær byen Kócsujfalu. De var utrolig ivrige efter at overtage deres gamle redepladser i rågekolonien. Der var vild palaver mellem aftenfalkene. Så meget, at de ikke lod sig forstyrre af vores tilstedeværelse i nævneværdig grad. Derfor var det muligt at se aftenfalkene under de bedste forudsætninger og det var et spektakulært skue! Vi havde nogle gode timer her.

Flot adult aftenfalk hun. I alt så vi mindst 45 aftenfalke på stedet.

Vi skulle hen på eftermiddagen videre for at finde stortrappe. Selv om det er enormt store fugle i det åbne landskab, kan det være særdeles vanskeligt at finde dem på egen hånd. Derfor var det godt, at have en guide med. Vi fandt dem da også ret hurtigt. Godt nok var de langt væk, men med gode teleskoper sås de rigtig fint, i alt 3 stk. Endda var der en spillende han, som viste os sin oppustede fjerdragt, hvor det næsten ser ud som om, han tager sig et skumbad!

Fredag den 9. maj

Et besøg ved Tard-dalen, som er et fantastisk sted, med mange fugle og flotte landskaber.

Ved ankomst blev vi indenfor det samme lille område akkompagneret af 1 sy vendehals, biæder 11 of, turteldue 2 sy, pirol 1sy, sydlig nattergal 2 sy, flodsanger 1 sy og 1 sy. høgesanger. Et flot kor!

Turen var tilrettelagt således, at vi gik ned gennem Tard-dalen, hvor vi gav os god tid, til blandt andet høgesangerne, som vi så og hørte 8 syngende hanner og det på en strækning på ca. 5 km! På et tidspunkt var vi nogle få, som tog os et lille hvil ved en stor tjørn. Men vi fik ikke megen ro, idet en høgesanger sad ganske få meter fra os i tjørnen og sang af fuld hals!

Desuden fik vi set sisel. Et lille livligt og meget hurtigt pattedyr, som lever i kolonier i det lave græs. Herlig oplevelse.

Vi fik senere øje på en flot kejserørn, samt lille skrigeørn højt oppe over Tard Dalen. Undervejs hørtes også bubbende hærfugl, klukkende sydlige nattergale, fløjtende piroler, kikkende vendehalse, rullende turteldue sang, blyppende biædere og den allesteds nærværende og insisterende sang fra utallige markfårkyllinger og mere til. En fantastisk lydkulisse i et malerisk landskab.

Biædere set i Tard-dalen.

Senere besøgte vi Bükk-bjergene for at finde klippeværting. Dette lykkedes. Vi så en han med føde i næbbet, som viste sig fra sin bedste side. Nu var vi også godt trætte og ville gerne hjemad, for at slappe lidt af på Farm Lator og se frem til aftensmaden.

Lørdag den 10. maj

Efter morgenmaden gik turen i dag til Store Hortobagy. Nærmere bestemt til Hortobagy Halasto, nogle ca. 2000 ha. store fiskedamme, som er særdeles fuglerige. Vi gik de 5 km. ud til enden af området, hvor et lille minitog ville køre os tilbage efter endt tur. Undervejs er der masser at se på, til dels langs stien derud, men også fra fugletårne langs ruten.

Vi så blandt andet over 200 hvidskægget terne, samt over 200 sortterner, 10 hvidvingede ternere og en enkelt fjordterne. Men ellers så vi stort set alle hejrearterne, iagttog over 20 pungmejser, så og hørte 3 locustella-arter, med 7 syngende savisangere som den hyppigste af dem, 9 hvidøjede ænder og

5 rødhovede ænder, samt ikke mindst så og hørte vi en territoriehævdende tamarisksanger på flotteste vis.

Foto: Pernille Sams.

Her en sortstrubet bynkefugl, hun.

Søndag den 11. maj

Tilbage til Danmark, hvor den stod på hjemtur allerede fra morgenstunden. Vi fik sagt farvel til vores værter, som alle dagene har udvist stor gæstfrihed, indlogeret os på behagelige lyse værelser, beværtet os med god mad og vin om aftenen, samt givet daglige briefinger om næste dags ekskursioner. Tak for denne gang til jer allesammen!

Ligeledes tak for en god tur til jer som var med og som gjorde turen til det den blev; en oplevelsesrig og sjov tur for alle.

Deltagere og turlleder forevigt under turen til Store Hortobagy 8 maj 2014.

No	Artsnavne	Et x betyder at arten er optalt uden optælling. Ungarn, Bükk, maj 2014.								Hjemtur.
		04-maj	05-maj	06-maj	07-maj	08-maj	09-maj	10-maj	11-maj	
1	Knopsvane			1					2	
2	grågås			12					100+	
3	gravand								2	
4	gråand			9					50+	
5	knarand					2			1	
6	spidsand								2	
7	skeand			2					2	
8	atlingand			11				2 hanner.	10+	
9	krikand			1 han.						
10	taffelend							1		
11	rødhovedet and							4	5	
12	hvidøjet and								11	
13	troidand								3	
14	vagtel		2 sy.	1 sy.		1 sy.				
15	fasan		1						1	
16	gråstrubet lappedykker								1	
17	sorthalset lappedykker								35+	
18	lille lappedykker			1				3	2	
19	toppet lappedykker			3					18	
20	skarv			4				2	6	
21	dværgskarv						17		25+	
22	rørdrum								3 sy.	
23	nathejre			6		1			10+	
24	tophejre			2					3	
25	silkehejre			2		1		1	15+	
26	sølvhejre			2		2		2	25+	
27	fiskehejre	2	1	4		3		2	20+	
28	purpurhejre					2			15	
29	hvid stork	2	1 rede	16	3	50+		5	75+	
30	sort stork		6 of.	4	3 of.			1 of.		
31	skestork			50+					15	
32	havørn			1		1			1	
33	kejserørn	1	1					1 of.		
34	lille skrigeørn				2			1		
35	slangeørn		1 of.						1 of.	
36	rørhøg	1	2	4	1	1		3		
37	hedehøg		1 han							
38	musvåge	12	4	3	1	1				
39	hvepsevåge		4 of.	1 of.				1		
40	spurvehøg			1				1		
41	duehøg		1							

No	Artsnavne	Et x betyder at arten er optalt uden optælling. Ungarn, Bükk, maj 2014.								Hjemtur.
		04-maj	05-maj	06-maj	07-maj	08-maj	09-maj	10-maj	11-maj	
42	tårnfalk	1		5		10+	1	4		
43	aftenfalk					45+				
44	lærkefalk			1	1	3		1		
45	slagfalk			3						
46	vandrikse							2 hørt.		
47	grønbenet rørhøne			2			1	5		
48	blishøne			1			2	8		
49	trane			86		18		18		
50	stortrappe					2				
51	klyde			4						
52	vibe	2		65		75+		75+		
53	almindelig ryle			2						
54	tinksmed			3			20+			
55	svaleklire			2		1		1		
56	mudderklire			1			3	3		
57	rødben			1				2		
58	sortklire			1			1			
59	hvidklire			1			2			
60	stor kobbersneppe			1				2		
61	storspove							3		
62	dobbeltbekkasin			1				8		
63	brushane			46			3	2		
64	hættemåge	3		5		15+	4	100+		
65	stormmåge							1 of.		
66	middelhavssølvmåge			4		3	1	8		
67	kaspisk måge					1		9 of.		
68	sildemåge							1		
69	dværgmåge			2				6		
70	fjordterne							6		
71	sortterne			35			6	200+		
72	hvidvinget terne						1	16		
73	hvidskægget terne			3				200+		
74	klippedue	2		1		11		1		
75	huldue		2 of.		1 sy.		1 sy.			
76	ringdue	5+	8+	5+	5+	2	4			
77	tyrkerdue	8+	5+	5+	8+	10+	10+			
78	turteldue	2 sy.	8 sy.	8 sy.	12 sy.	5 sy.	5 sy.	5		
79	gøg	2 sy.	2 sy.	5 sy.	8 sy.	5 sy.	3 sy.	7 sy.		
80	skovhornugle			1						
81	mosehornugle					1				
82	natugle	1 hørt.								

No	Artsnavne	Et x betyder at arten er optalt uden optælling. Ungarn, Bükk, maj 2014.							Hjemtur.	
		04-maj	05-maj	06-maj	07-maj	08-maj	09-maj	10-maj	11-maj	
83	kirkeugle			2		1				
84	mursejler		2 of.	5 of.		2	2			
85	hærfugl			1			1 sy.	1		
86	biæder					2	45			
87	ellekrage			7	1	4				
88	sortspætte		1	2	1				1	
89	grønspætte				1					
90	gråspætte			1	2		1			
91	stor flagspætte	1	2	5	3		1			
92	syrisk flagspætte		1	3	1	1		1		
93	mellemlagspætte	2	2	3	4	1	1			
94	hvidrygget spætte				3					
95	lille flagspætte								1	
97	vendehals		2 sy.				3 sy.		1 sy.	
98	sanglærke	10+	3 sy.	5 sy.	5 sy.	30+	2 sy.	2 sy.		
99	toplærke	1	2	2		3		5		
100	digesvale			11				125+		
101	landsvale	20+	10+	20+	15+	50+	50+	25+		
102	bysvale	8	8	8	6	10+	10+	100+		
103	markpiber			1 sy.						
104	engpiber							1		
105	skovpiber	1 sy.	1 sy.		1 sy.				1 sy.	
106	hvid vipstjert	1	2	8	4	3	3	1		
107	gul vipstjert			16	2	12		25+		
108	bjergvipstjert				1 of.		1 of.			
109	jernspurv				1					
110	rødhals		1	2	6		1			
111	sydlig nattergal	2	11 sy.	7 sy.	9 sy.	5 sy.	11 sy.	7 sy.	2 sy.	
112	rødstjert	1	4 sy.	1	3	1	1			
113	husrødstjert	1 sy.	2 sy.+ 1	4		1	1	1	1	
114	stenpikker			3						
115	bynkefugl			1		4	1	3		
116	sortstrubet bynkefugl	1 sy.	1 sy.	1		2	2	8		
117	sangdrossel	5 sy.	8+	8+	15+	10+	5+	5+		
118	misteldrossel		1		2					
119	solsort	1 sy.	2 sy.	4 sy.	10+	6 sy.	3 sy.	2 sy.		
120	høgesanger		2 sy.		2 sy.		8 sy.			
212	havesanger		2 sy.	4 sy.				1 sy.		
122	munk	5	20 sy.	18 sy +	15+	10+	10+			
123	tornsanger			1						
124	gærdesanger		2 sy.	1 sy.				1		

No	Artsnavne	Et x betyder at arten er optalt uden optælling. Ungarn, Bükk, maj 2014.							Hjemtur.	
		04-maj	05-maj	06-maj	07-maj	08-maj	09-maj	10-maj	11-maj	
125	sivsanger			2		6 sy	2 sy.	11 sy.		
126	tamarisksanger							1 sy.		
127	græshoppesanger			1 sy.				2 sy.		
128	flodsanger			2 sy.			2 sy.	1 sy.		
129	savisanger							7 sy.		
130	rørsanger		1 sy.	5 sy.		4 sy.	2 sy.	15 sy+		
131	drosselrørsanger			7 sy.		1		6 sy.		
132	gulbug					1				
133	løvsanger		1 sy.					1		
134	skovsanger	1 sy.	3 sy.	4 sy.	7 sy.	1 sy.	1 sy.	4 sy.		
135	gransanger		1 sy.		3 sy.		1 sy.			
136	fuglekonge				1					
137	gærdesmutte		1	2 sy.	1 sy.		1			
138	grå fluesnapper		2	4	2		2	4		
139	broget fluesnapper				1 sy.					
140	hvidhalset fluesnapper	2 (1 sy.)		3 sy.	25+	1 sy.	1 par.	3 sy.	1 sy.	
141	musvit	+	3 sy.	4 sy.	5+	5+	5+	2		
142	sortmejse						1 sy.			
143	blåmejse	2	2	2	5+	1		1		
144	sumpmejse				1					
145	halemejse		2	15						
146	skægmejse							10+		
147	pungmejse			1			2	20+		
148	spætmejse	1	2	2	10+					
149	træløber				1		1 sy.	1 sy.		
150	korttået træløber								6 sy.	
151	rosenbrystet tornskade			1		1				
152	rødrygget tornskade		4	1	2	2	6	4	2	
153	husskade	10+	1	3	2	3	4	2		
154	skovskade	2	6	2	8		1	1	5	
155	allike	1		6			2			
156	råge	+	+	+	+	+	+			
157	gråkrage	+	+	+	+	+	+			
158	ravn		2 of.	1 of.	3		1	1		
159	stær	50+	10+ of.	50+	15+	15+		100+		
160	pirol	1 sy.	7 sy. + 1	11 sy	3 sy.	5 sy.	8 sy.	8 sy.	1 sy.	
161	gråspurv	10+		15+	5+	5	5+	25+		
161	skovspurv	+	5+	2	5	5		10+		
163	bogfinke	+	3	10+	25+	4 sy.	2 sy.	1 sy.		
164	tornirisk									
165	stillits	7	3	2	1		5	8		

No	Artsnavne	Et x betyder at arten er optalt uden optælling. Ungarn, Bükk, maj 2014.							Hjemtur.	
		04-maj	05-maj	06-maj	07-maj	08-maj	09-maj	10-maj	11-maj	
166	grønirisk	4	3	4	6		1			
167	gulirisk	1 sy.	3	3 sy.	5 sy.	2 sy.	3 sy.	3 sy.	1 of.	
168	dompap	2			1					
169	kernebider	3	6	7	5	5	5+	6		
170	rørspurv		1	6		8	4 sy.	25+		
171	gulspurv	1 sy.	2 sy.	2 sy.	1 sy.		1 sy.	1 sy.		
172	bomlærke	1 sy.	3 sy.	1	1 sy.	5	3 sy.			
173	klippeværting						1			

